

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH OBSZARU NATURA 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010

Wyniki dotychczasowych prac prowadzonych w sezonie 2025 r.

Opracowanie: Filip Jarzombkowski, Ewa Gutowska

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W BIAŁYMSTOKU

Przedmioty ochrony – siedliska

- Standardowy Formularz Danych:
 - 2330 (murawy napiaskowe);
 - 3150 (starorzecza);
 - 6120 (murawy ciepłolubne);
 - 6410 (łąki trzęślicowe);
 - 6510 (łąki świeże);
 - 7230 (torfowiska alkaliczne);
 - 91D0 (bory i lasy bagienne);
 - 91E0 (łęgi);
 - 91F0 (łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe).
- Siedliska przyrodnicze niebędące przedmiotami ochrony (SDF):
 - 7140 (torfowiska przejściowe i trzęsawiska);
 - 91T0 (bory chrobotkowe);
 - 9170 (grądy subkontynentalne);
 - 9190 (kwaśne dąbrowy).
- Pozostałe siedliska przyrodnicze:
 - 6230 (niżowe murawy bliźniczkowe);
 - 91I0 (dąbrowy świetliste).

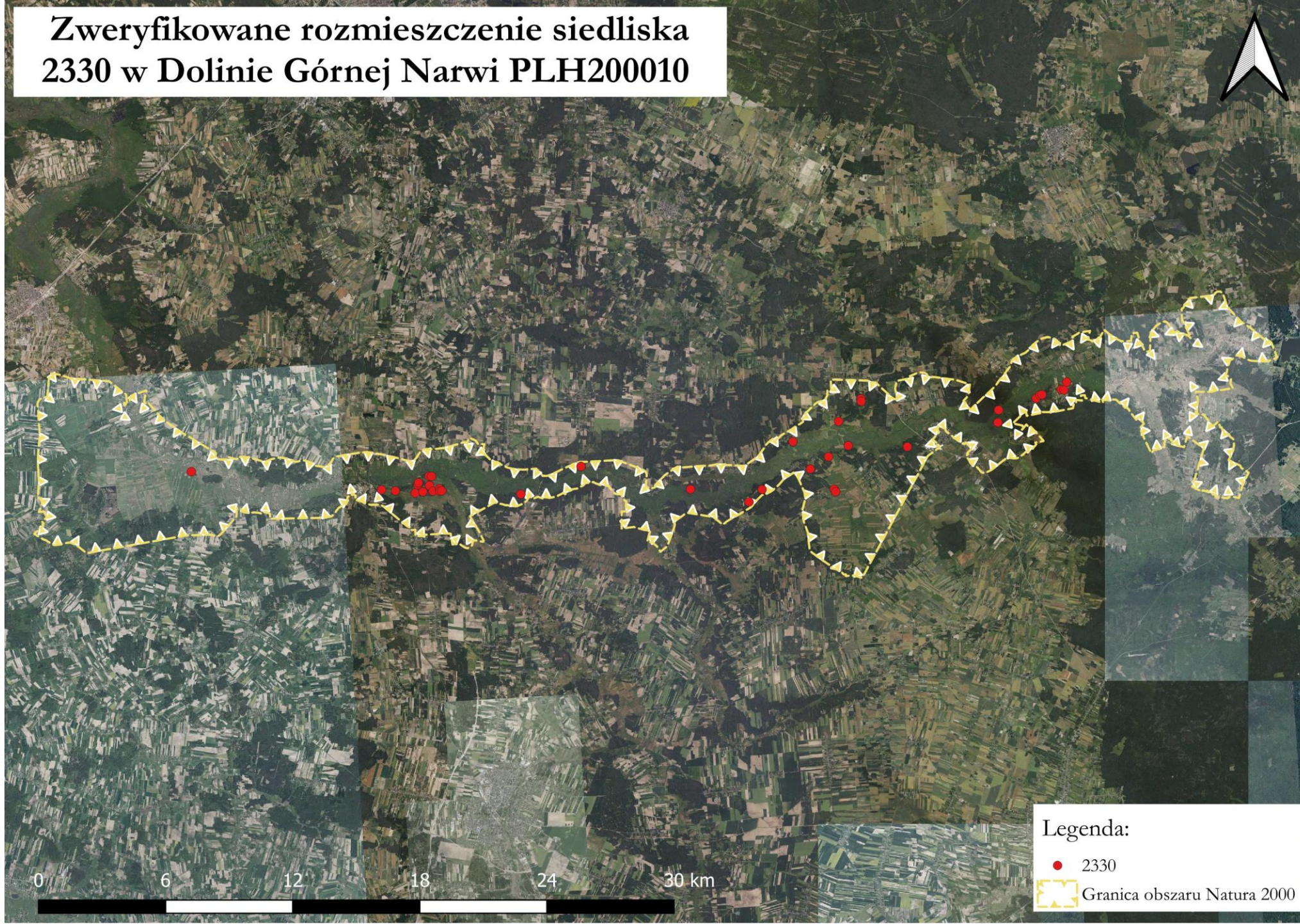
Przedmioty ochrony – siedliska

- Przedmioty ochrony:
 - 2330 (murawy napiaskowe);
 - 3150 (starorzecza);
 - 6230 (niżowe murawy bliźniczkowe) – **PROPOZYCJA**;
 - 9170 (grądy subkontynentalne) – **PROPOZYCJA**;
 - 91D0 (bory i lasy bagienne);
 - 91E0 (łęgi);
 - 91I0 (dąbrowy świetliste) – **PROPOZYCJA**.
- Siedliska przyrodnicze niebędące przedmiotami ochrony:
 - 6120 (murawy ciepłolubne) – **WERYFIKACJA**;
 - 6410 (łąki trzęślicowe) – **WERYFIKACJA**;
 - 6510 (łąki świeże) – **WERYFIKACJA**;
 - 91T0 (bory chrobotkowe).

2330 (murawy napiaskowe)

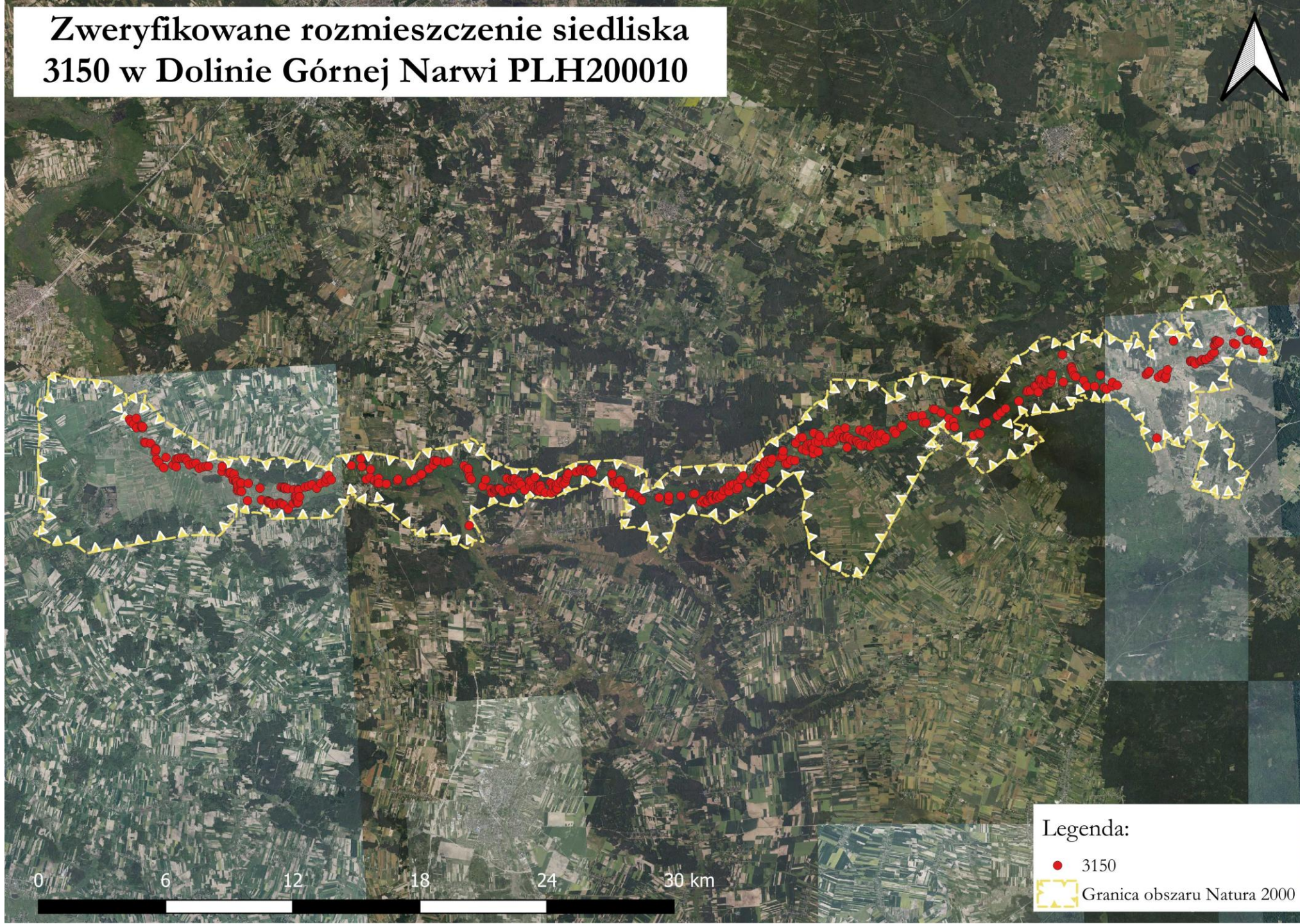
**Zweryfikowane rozmieszczenie siedliska
2330 w Dolinie Górnej Narwi PLH200010**

3150 (starorzecza)

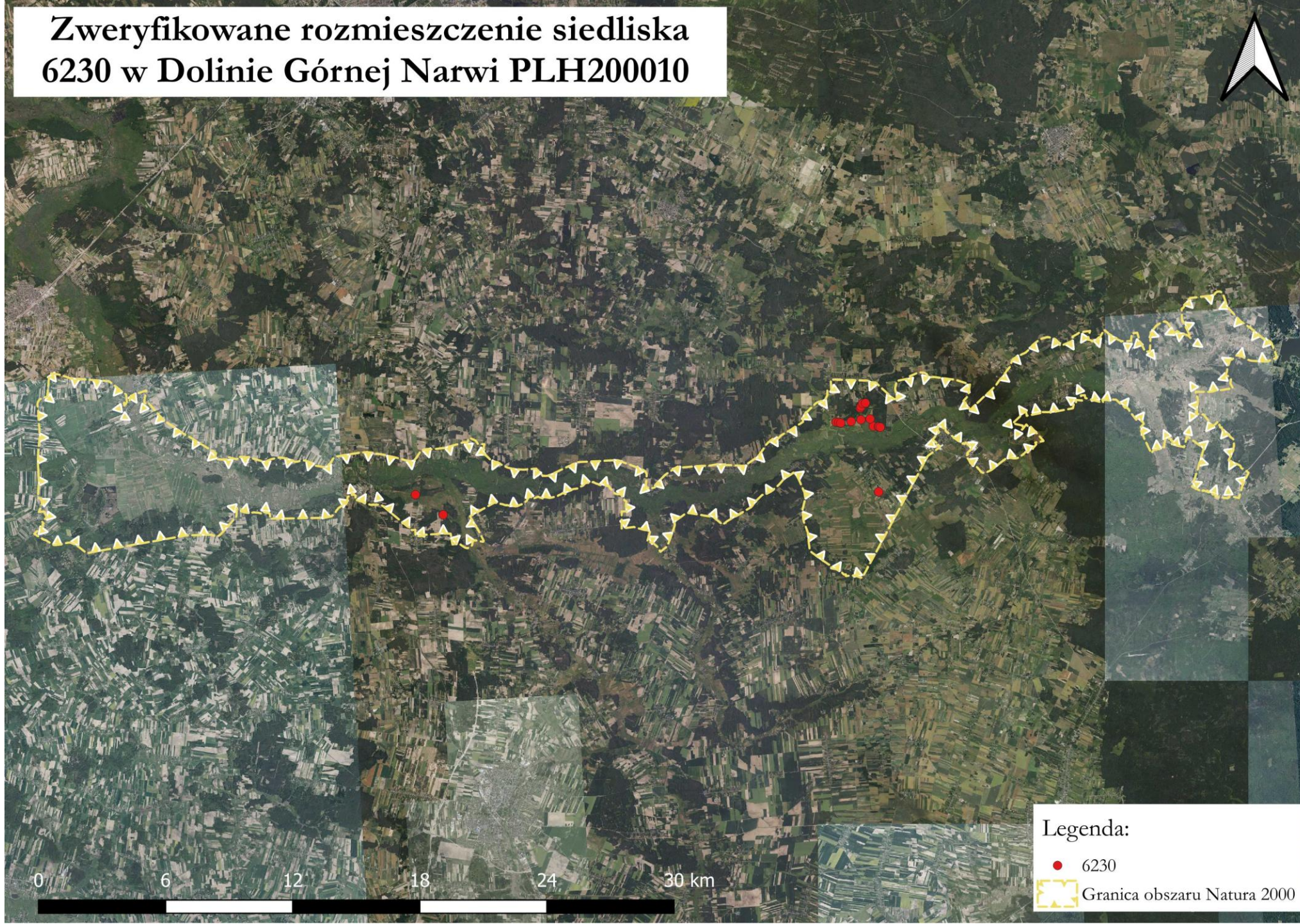
**Zweryfikowane rozmieszczenie siedliska
3150 w Dolinie Górnej Narwi PLH200010**

6230 (niżowe murawy bliźniczkowe)

**Zweryfikowane rozmieszczenie siedliska
6230 w Dolinie Górnej Narwi PLH200010**

Legenda:

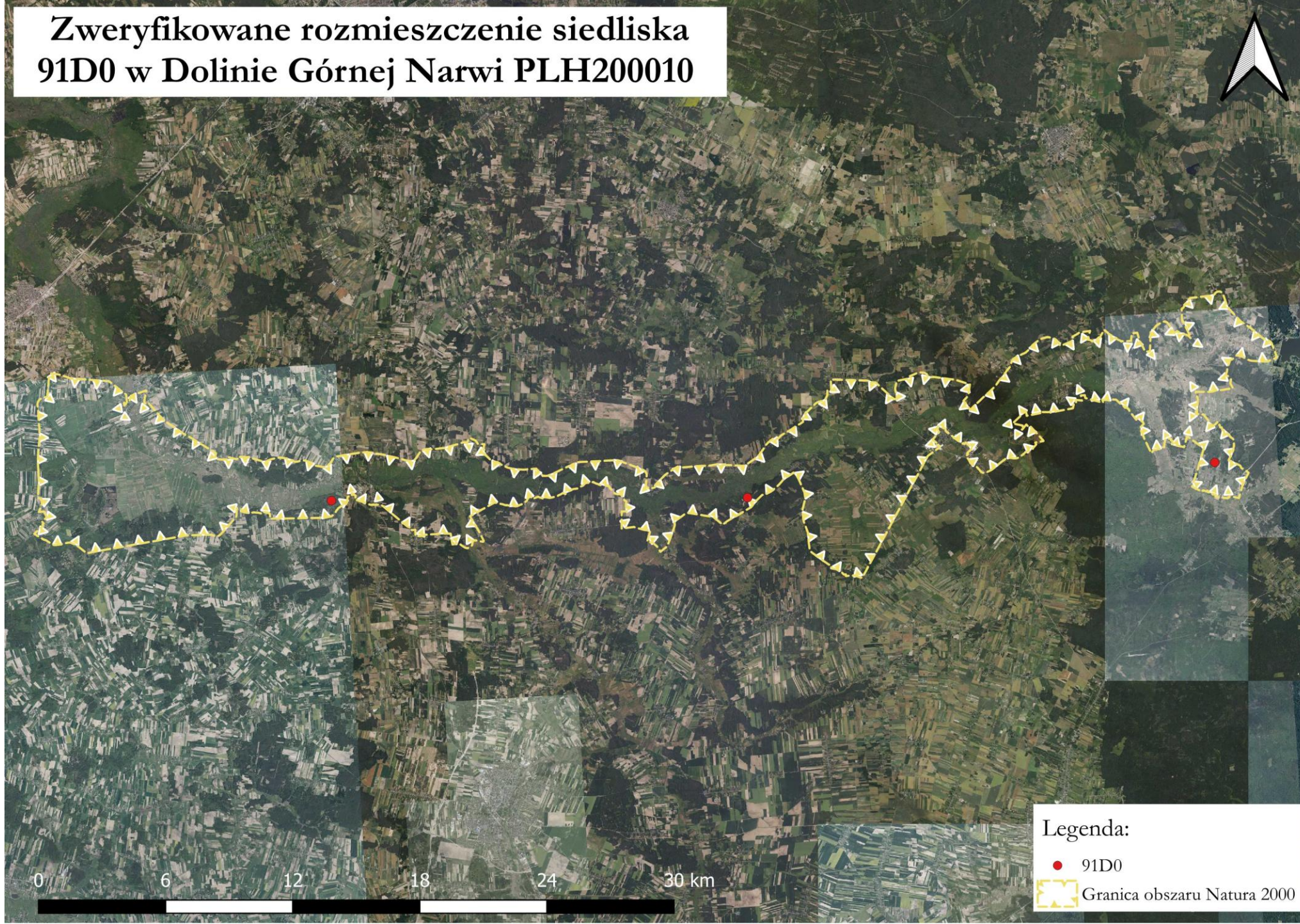
• 6230

Granica obszaru Natura 2000

91D0 (bory i lasy bagienne)

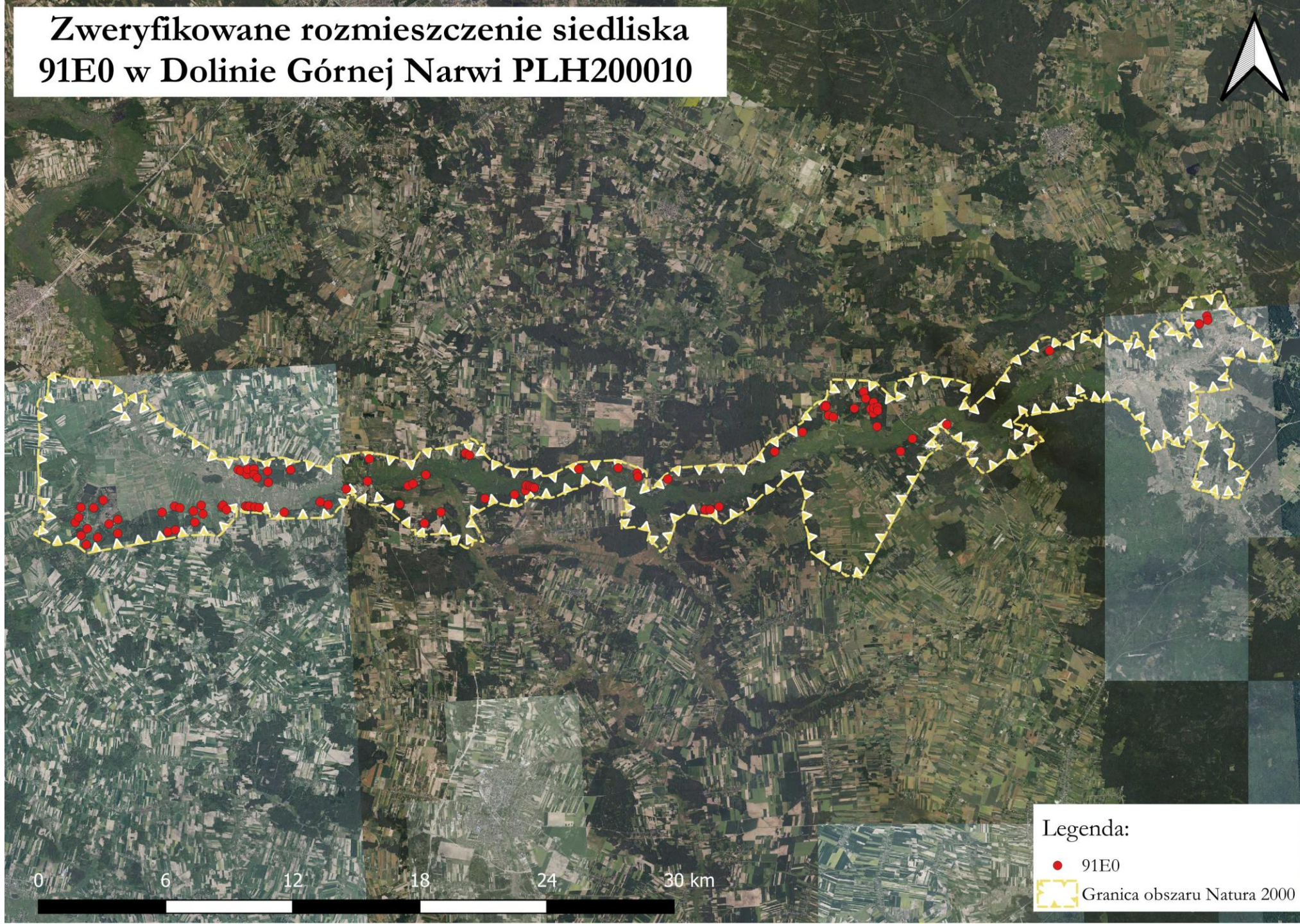
Zweryfikowane rozmieszczenie siedliska 91D0 w Dolinie Górnej Narwi PLH200010

91E0 (łęgi)

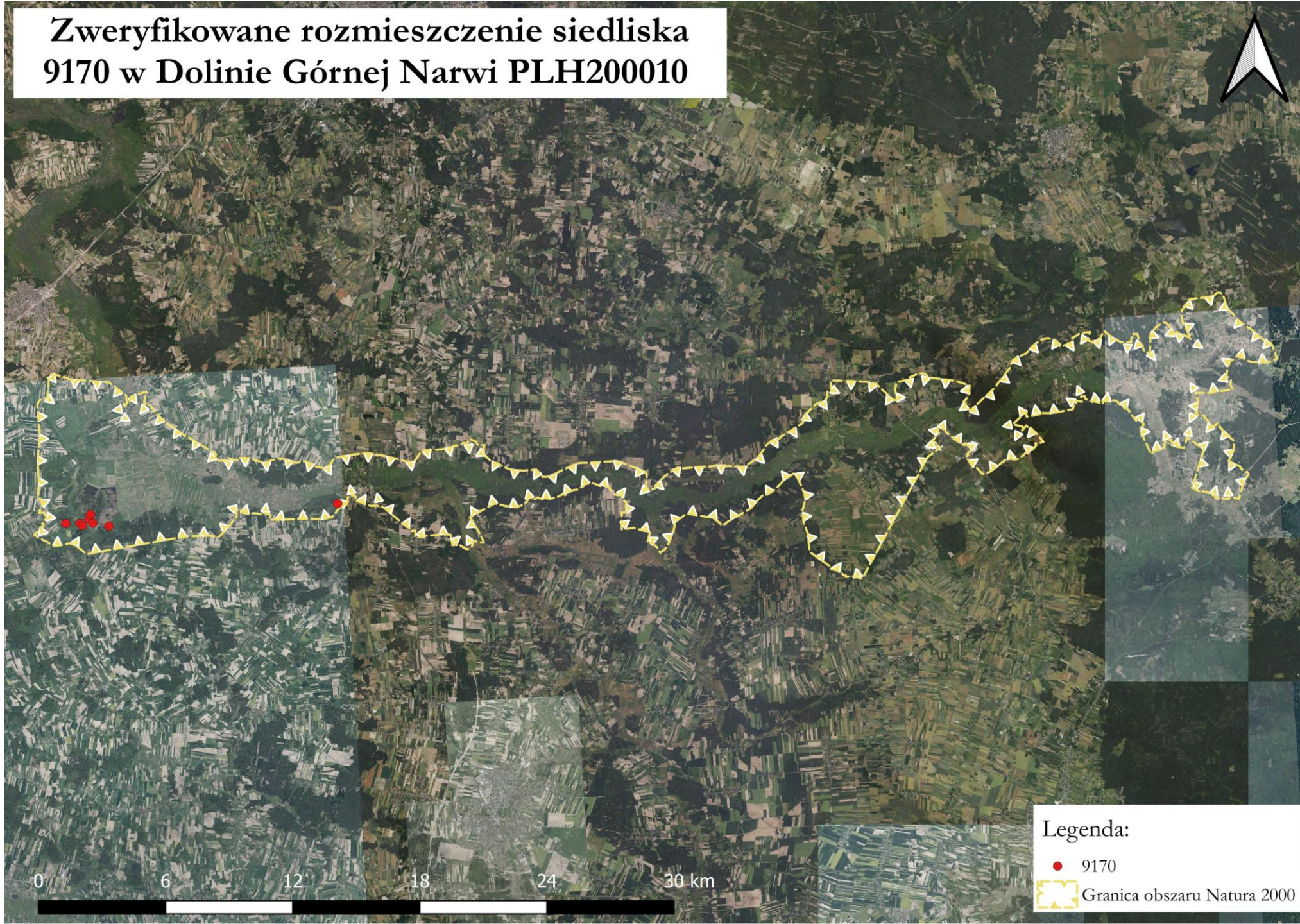
Zweryfikowane rozmieszczenie siedliska 91E0 w Dolinie Górnej Narwi PLH200010

9170 (grądy subkontynentalne)

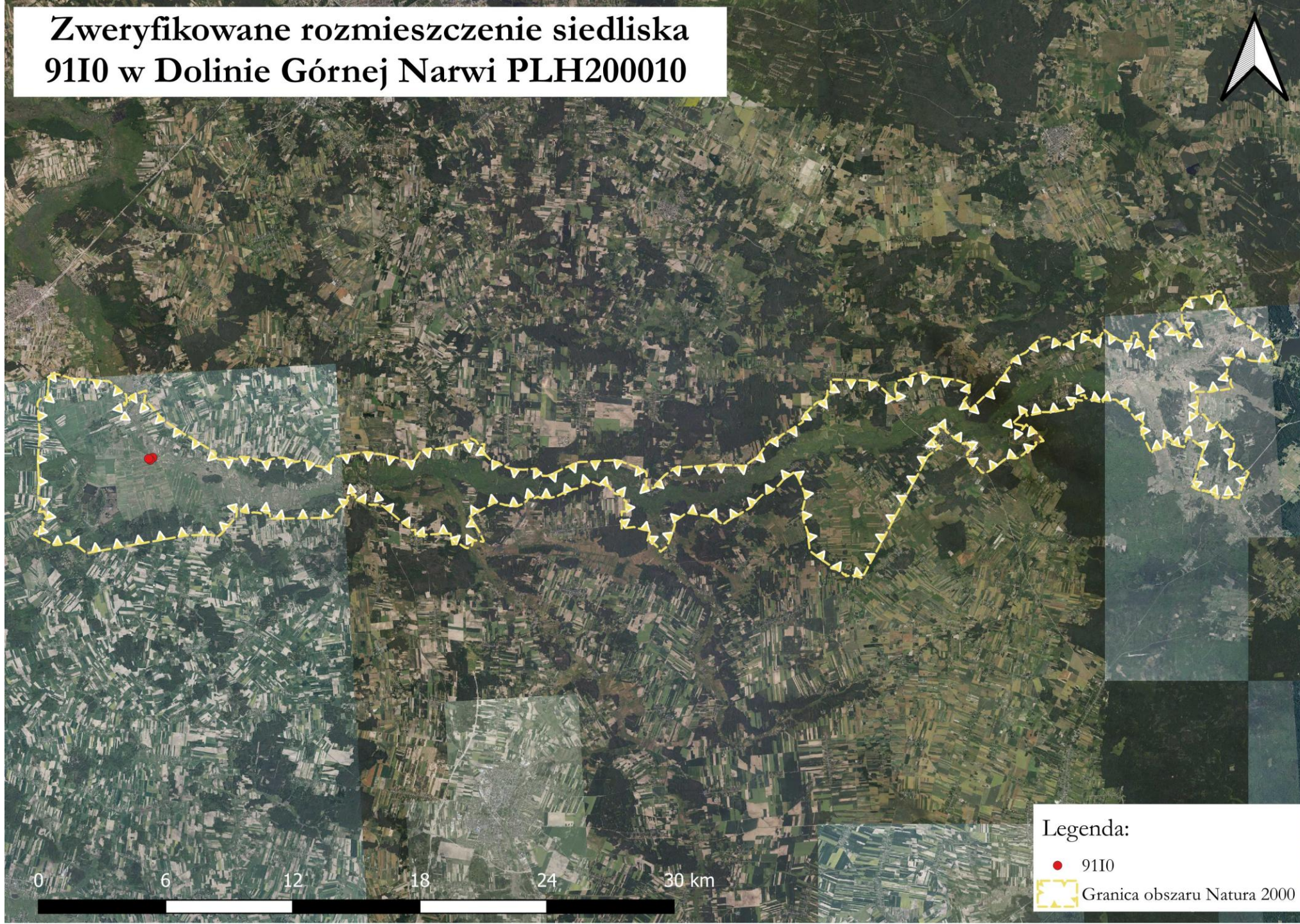
Zweryfikowane rozmieszczenie siedliska 9170 w Dolinie Górnej Narwi PLH200010

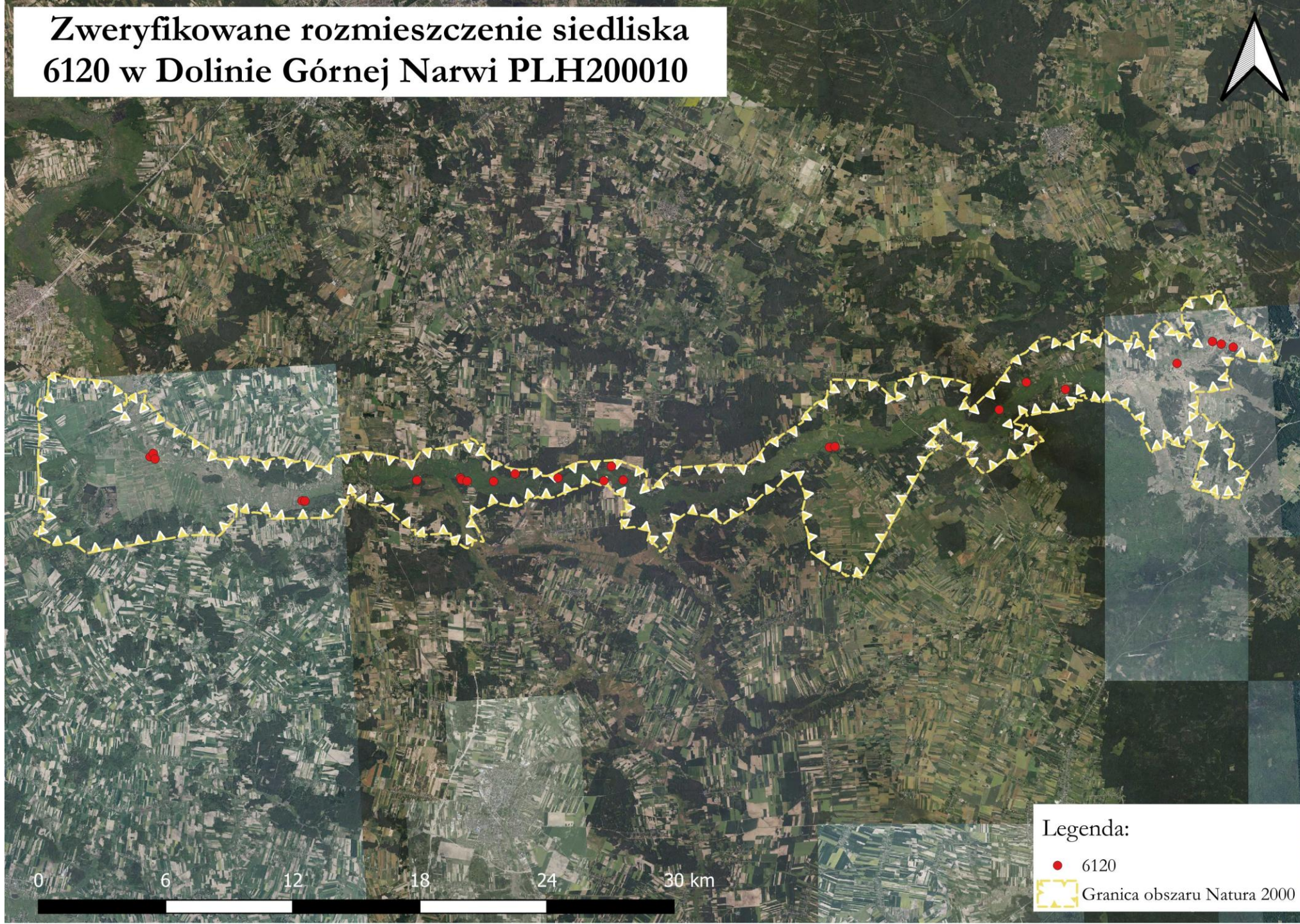

9110 (dąbrowy świetliste)

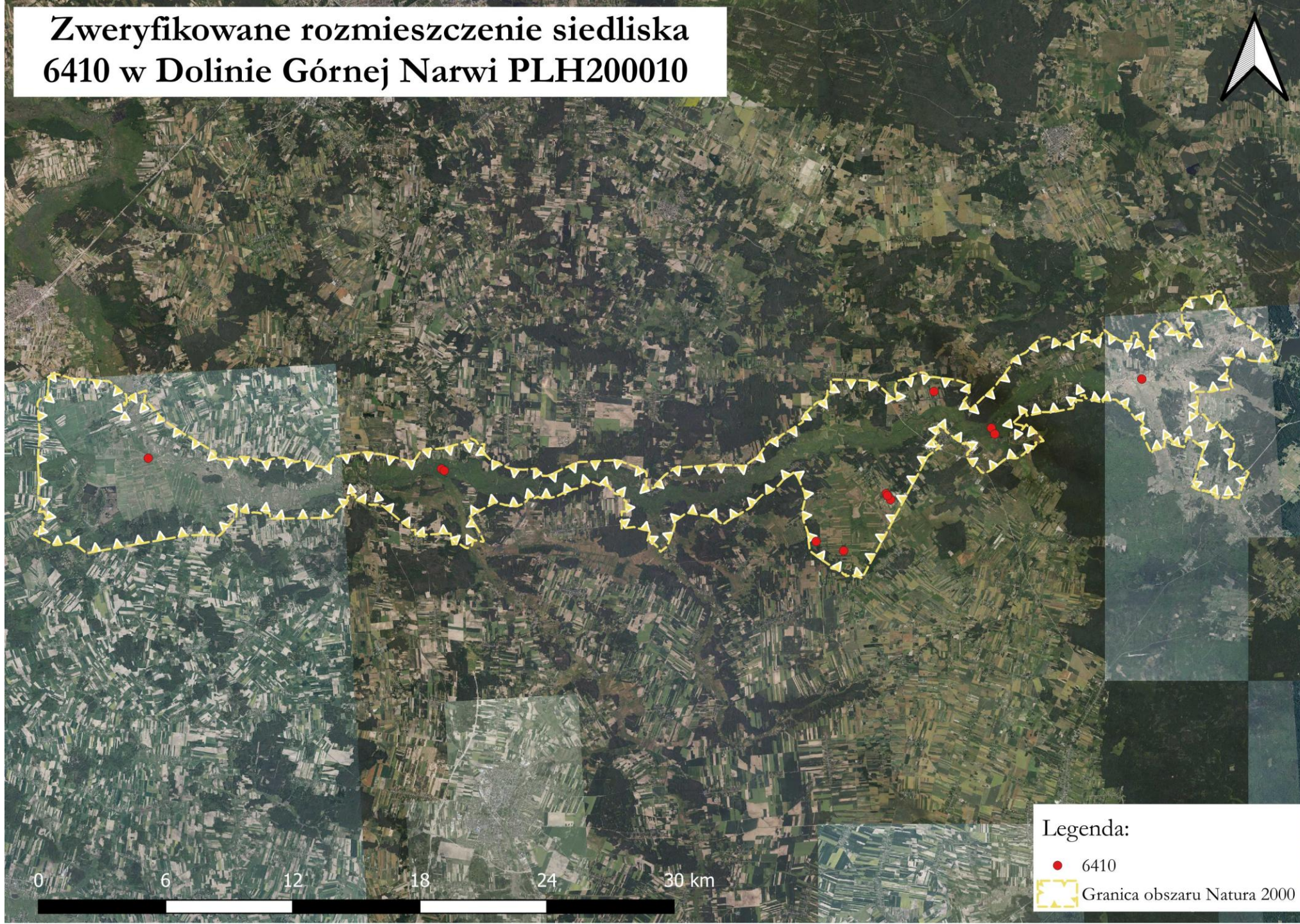
Zweryfikowane rozmieszczenie siedliska 91I0 w Dolinie Górnej Narwi PLH200010

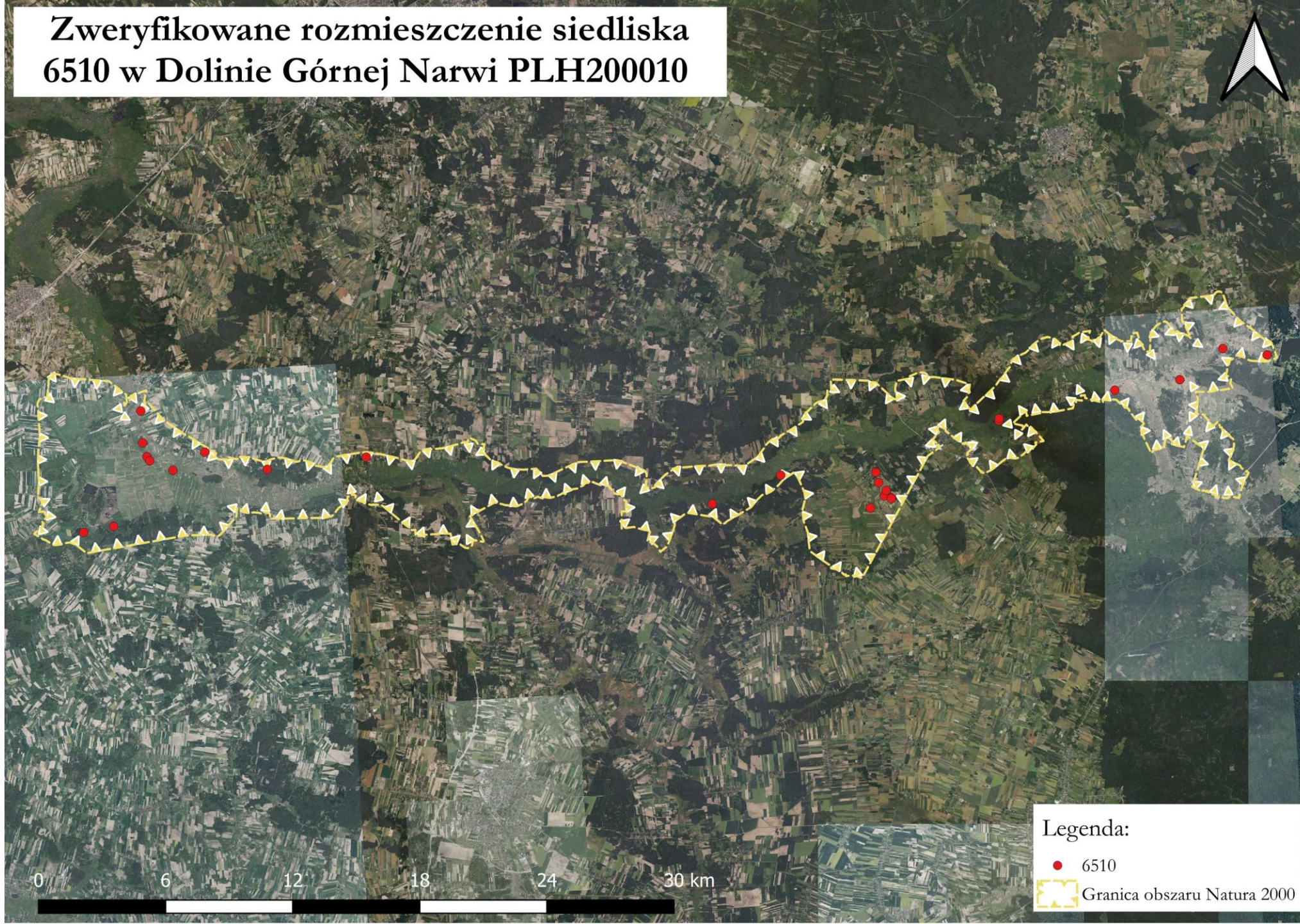
Zweryfikowane rozmieszczenie siedliska 6120 w Dolinie Górnej Narwi PLH200010

Zweryfikowane rozmieszczenie siedliska 6410 w Dolinie Górnej Narwi PLH200010

**Zweryfikowane rozmieszczenie siedliska
6510 w Dolinie Górnej Narwi PLH200010**

Przedmioty ochrony – siedliska

- Lasy zależne od wysokiego uwodnienia (91E0, 91D0) – ok. 400 ha
- Łąki zmiennowilgotne – ok. 7 ha
- Starorzecza (3150) – ok. 60 ha
- Pozostałe siedliska leśne (9170, 91I0, 91T0) – ok. 40 ha
- Pozostałe siedliska murawowe i łąkowe (2330, 6120, 6230, 6510) – ok. 40 ha

**Łącznie siedliska zależne od wód:
ok. 470 ha (ok. 85%)**

**Łącznie pozostałe siedliska:
ok. 80 ha (ok. 15%)**

Przedmioty ochrony – zwierzęta

- Standardowy Formularz Danych :
 - 1337 bóbr (*Castor fiber*);
 - 1355 wydra (*Lutra lutra*);
 - 1166 traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*);
 - 1188 kumak nizinny (*Bombina bombina*);
 - 2484 minóg ukraiński (*Eudontomyzon mariae*);
 - 1145 piskorz (*Misgurnus fossilis*);
 - 5339 różanka europejska (*Rhodeus amarus*).
- Zwierzęta niebędące przedmiotami ochrony (SDF):
 - 1308 mopek zachodni (*Barbastella barbastellus*);
 - 1318 nocek łydkowłosy (*Myotis dasycneme*);
 - 1324 nocek duży (*Myotis myotis*);
 - 1352 wilk (*Canis lupus*);
 - 1220 żółw błotny (*Emys orbicularis*).
- Pozostałe gatunki zwierząt:
 - 4038 czerwонецzyk fioletek (*Lycaena helle*);
 - 1059 modraszek telejus (*Phengaris teleius*);
 - 1149 koza (*Cobitis taenia*);
 - 1096 minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*).

Przedmioty ochrony – zwierzęta

- Przedmioty ochrony:
 - 1337 bóbr (*Castor fiber*);
 - 1355 wydra (*Lutra lutra*);
 - 1166 traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*);
 - 1188 kumak nizinny (*Bombina bombina*);
 - 1096 minóg strumieniowy *Lampetra planeri* - **PROPOZYCJA**;
 - 2484 minóg ukraiński (*Eudontomyzon mariae*);
 - 1145 piskorz (*Misgurnus fossilis*);
 - 1149 koza (*Cobitis taenia*) - **PROPOZYCJA**;
 - 5339 różanka europejska (*Rhodeus amarus*).
- Zwierzęta niebędące przedmiotami ochrony:
 - 1308 mopek zachodni (*Barbastella barbastellus*);
 - 1318 nocek łydkowłosy (*Myotis dasycneme*);
 - 1324 nocek duży (*Myotis myotis*);
 - 1352 wilk (*Canis lupus*)
 - 4038 czerwонецzyk fioletek *Lycaena helle*;
 - 1059 modraszek telejus *Phengaris teleius*.

Wszystkie zwierzęta stanowiące przedmioty ochrony związane są z obecnością wody!

Siedliska ichtiofauny

Ślady występowania
bobra i wydry

Stan zachowania

- 2330: ocena ogólna **U2 – zła** (występowanie procesów eolicznych, ekspansja krzewów i podrostu drzew);
- 3150: ocena ogólna **U1 – niezadowalająca** (charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu, barwa wody, przezroczystość wody);
- 6230: ocena ogólna **U1 – niezadowalająca** (gatunki charakterystyczne, ekspansja krzewów i podrostu drzew, struktura przestrzenna płatów siedliska);
- 9170: ocena ogólna **U1 – niezadowalająca** (struktura pionowa i przestrzenna roślinności, martwe drewno, w tym wielkowymiarowe, mikrosiedliska drzewne – drzewa biocenotyczne, perspektywy ochrony, wiek drzewostanu);
- 91E0: ocena ogólna **U2 – zła** (reżim wodny, w tym rytm zalewów, martwe drewno, wiek drzewostanu, pionowa struktura roślinności, gatunki charakterystyczne);
- 91D0: ocena ogólna **U2 – zła** (gatunki charakterystyczne, uwodnienie!, występowanie mchów torfowców, wiek drzewostanu);
- 91I0: ocena ogólna **U1 – niezadowalająca** (gatunki charakterystyczne, gatunki ciepłolubne, rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych).

Najistotniejsze zagrożenia istniejące

- Spadek poziomu wód gruntowych (3150, 91D0, 91E0, łąki, zwierzęta);
- Zaburzenie naturalnych cykli hydrologicznych (3150, 91D0, 91E0, łąki, zwierzęta);
- Wyłączenie z użytkowania (głównie 2330, w mniejszym stopniu łąki, 6230);
- Zmiana gospodarowania – zarzucenie wypasu (w mniejszym stopniu 2330, głównie 6230, 91I0);
- Sukcesja (2330);
- Intensyfikacja rolnictwa (2330, 6230, łąki);
- Niewłaściwe praktyki rolnicze, np. składowanie bel siana (2330, 6230)
- Zalesianie (2330);
- Gospodarka leśna (9170, 91E0, 91D0, 91I0, 91T0);
- Rozjeżdżanie (quady, sprzęt leśny), wydeptywanie (2330);
- Gatunki inwazyjne (3150, 91E0 ryby).

hydrologia

rolnictwo

Spadek poziomu i wahania wód gruntowych, przesuszenie siedlisk hydrogenicznych

Spadek poziomu i wahania wód gruntowych, przesuszenie siedlisk hydrogenicznych

Spadek poziomym i wahania wód gruntowych, przesuszenie siedlisk hydrogenicznych

Najistotniejsze zagrożenia potencjalne

- Zrzuty ścieków do wód powierzchniowych (3150, zwierzęta);
- Intensyfikacja gospodarki leśnej (9170, 91E0, 91D0, 91I0, 91T0);
- Intensyfikacja rolnictwa (2330, 3150, 6230, łąki, zwierzęta);
- Zabudowa (2330, 3150, 6230, łąki, zwierzęta);
- Gatunki inwazyjne (łąki, murawy, zwierzęta).

Działania ochronne – wstępny zarys

- **Siedliska i gatunki zależne od wód** – podniesienie poziomu wód gruntowych w zlewni Narwi
- **Siedliska położone na TUZ** – ekstensywne użytkowanie kośne i pastwiskowe i ewentualne przeciwdziałanie sukcesji
- **Siedliska leśne** – modyfikacja sposobu użytkowania lub wyłączenie z gospodarki, a w przypadku 91I0 wprowadzenie wypasu (ew. koszenie z wygrabianiem ściółki).

2026 rok i co dalej?

- Weryfikacja siedlisk łąkowych przed pokosem – ostateczne ustalenie listy przedmiotów ochrony.
- Weryfikacja płąków siedlisk od m. Narew do zb. Siemianówka oraz po południowej stronie doliny w wybranych miejscach od DK 19 do Narwi.
- Kontynuacja badań ichtiofauny.
- Uzupełnienie stanu wiedzy o płazach.
- Wykonanie zdjęć fitosocjologicznych.
- Uzupełnienie dokumentacji PZO i opracowanie projektu zarządzenia.

Dziękuję za uwagę!